אלא לאו בה"ג. מתוך פירוש הקונטרס משמע דאינטריך ליה למילף

ויו"ט משאר ימים ונראה לר"י כמו שפר"ח דאתא קרא למישרי שבת

שלא מן המוקף וא"ת וכיון דשרי לתרום בשבת מדאורייתא היכי אתא

קרא למישרי שלא מן המוקף כיון

דיכול להמתין עד השבת ויתרום מן

המוקף וי"ל דאתא קרא (כ) דהיכא דיש לו פירות בעיר אחרת ואין לו

בידו אלא כדי סעודת שבת דאי הוה

מעשר מינייהו גופייהו הוה בלר ליה

ושרי משום עונג שבת לעשר מאותן

של עיר אחרת שלא מן המוקף וא"ת

ובהאי עובדא דרבי ינאי היכי הוה

שרי לתרום שלא מן המוקף כיון

דמדאורייתא יכול לתרום למחר מן

המוקף וי"ל דהכא בתרומת פירות

דרבנן התירו שלה מן המוקף משום

עונג שבת כיון דבעלמא כשהם בעיר

אחרת שאין יכול לתקן שרי מדאורייתא

ועי"ל דשרי לתרום בע"ש שלא מן המוקף כדי שלא יצטרך לטרוח

ולתרום בשבת דכל זה עונג שבתם:

לאחר שתתגייר לאחר שתתגיירי

דגיטין (דף יג: ושם) אפילו לר"מ דאמר

אדם מקנה דבר שלא בא לעולם ה"מ

לדבר (ג) שבעולם אבל לדבר שאינו

ליה דבר שלא בא לעולם דהיינו לאחר

שתתגיירי שמעינן נמי לדבר שלא בא

לעולם כגון לאחר שאחגייר ואמר ר"י

דלא חשיב לאחר שאתגייר לא בא

שמחוסר גירות אבל התם נולדים לא

באו לעולם כלל ואר"י שבענין זה

מירן הר"ר אלעזר משונ"א אהא

דמקשינן דאמר בריש המפקיד (ב"מ

דף לג. ושם) אימור דאמר ר"מ כגון

פירות דקל דעבידי דאתו ותימה דהא

כל הנהו דהכא לא עבידי דאתו ותירץ

בו'. וא"ת דאמר בפ"ק

מקרא משום דבר שלא בא לעולם וקשה לר"י דמה לי שבתות

נ) [גיטין יג: ב"מ לג: וש"כ], ג) [ל"ל דמניא],

ד) ב"מ טו: הדושיו סג.

כתובות נח:, ה) קדושין סב.

ו) ונדרים פה.ן, ז) ולחמו

קטו. קטו: ר״ה כב: בכורות לו.], **ח**) [לעיל כה.],

ט) לעיל לב, י) לחמן חיד:

עדיות פ"א מי"ב שבועות לב:, ל) [ויקרא כה], () [ועי חוס' גיטין לא.

המוקף],

תורה אור השלם

1. עַתָּה הָנֵּה בָטַחְתָּ לְּף

וּבָא בְּכַפּוֹ וּנְקָבָה בֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְכָל

מלכים ב יח כא ני קנה רְצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר. 2. קנה רְצוּץ לֹא יִשְבּוֹר וּפִשְׁתָּה בַהָה לֹא יְכַבֶּנָה

מִשַּׁעֵנֵת על משְעֶנֶת הַקְּנָה הָרְצוּץ הַזֶּה עַל מִצְרִים אֲשֶׁר יִּשְׁמֵךְ אִישׁ עָלְיו וּבָא בְכַפִּוֹ וּנְקָבָה בַּן

ד"ה המניח וכו׳

עין משפמ

בו א מיי׳ פ״ג מהל׳ יבום הלכה ה סמג עשיו נא טוש"ע אה"ע סימן קנח : סעיף

מוסף רש"י

לא תסגיר עבד אל אדוניו. אזהרה לנ״ד שלא סגירוהו לבעליו להשתעבד יטגירהה לפעלי הטעועפר בו (קדושין סג.). בלוקח עבד על מנת לשחררו. והוהיר הכתוב לב"ד שיכפוהו שלא להשתעבד בו (גיטין מה.) דאי בשחררו ובא להשתעבד בו לא קרי ובא להשתעבד בו לא קרי ליה קרא עבד (קדושין שם). לכשאקחך. דבר שלא בא לעולה הוא (שם). הרי עצמך קבור לך מעכשיו. לכשאקחך וכי הינ ליה הו"ל משוחרר לתפרע, ומהכא אחרין דבר כר" מאיר סבירא ליה לרפני מכיי מחיר ספירה ניה
דלחמת לדם מתקנה דבר שלח
דלחמת לעולם (נישין מה.).
לאחר שיחלרוץ לך
לאחר יבמך. קסבר האי מנא אין
קרושין מופסין ביבמה
קרושין מופסין ביבמה ישוק (קדושין סב.). אינה מקודשת. כיון דהשתא לא תפסי בה קידושי לקמיה נמי לא תפסי, דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם לעיל צב: וכעי"ז קדושין סב.). יתר על כן. אפילו בעולם לא והשתא מהיכא דשמעינן מה שאין בידו דקסבר אדם מקדים ומקנה דבר שלא בא לעולם (קדושין סב:). שליש. לכשיביאו שעדיין לא הביאו שליש ואין בידו לתלוש ולהפריש, דתבואה שלא הביא שליש לעולם כ"כ כיון שהגוף הוא בעולם רק בר"ה (יג.) מועשת את התבואה לשלש, אל תקרי לשלש אלא לשליש (שם). עושה קונם שאני ראה לעיל לג. לפין. למוץ לעיל לג. דאיהי דייקא ומינסבא. דהים גופם דייקם עד שיודעת שמת ודמי וחתר

> תוספות ישנים ואיבא דאמרי הא לא מיבעי לך להתירה ליבם דודאי עד אחד נאמן דאיהי נמי מהימנא דתנן מת בעלי תתייבס וא"ת ומאי ס"ד מעיקרא וכי לא ידע המקשה הך מתניתין וי"ל דס"ד דנהי דאיהי מהימנא מ"מ עד אחד לא מהימן דדוקא איהי מהימנא דאינה מעיזה פניה לומר מת אם אינו מת אבל כי איכא עד אחד דמסייע לה מעחה ומעחה ומשקרת ולהאי איכא דאמרי ס"ל איפכא דכיון דאיהי מהימנא כ"ש עד אחד: בי חיבעי לך יבמה לעלמא שהעד אומר מת בעליך ואח״כ מת בנך וא״ת הא נמי תפשוט דלקמן אמרינן פ׳ האשה (קיח:) האשה שהלך בעלה למדה"י ובאת ואמרה מת בעלי ואח"כ מת בני נאמנת וכיון דאיהי מהימנא כ״ש עד אחד דהכי משמע ליה להאי לישנא וי"ל דהיינו דווקא היכא שהיתה בחוקת היתר לשוק כגון שהיו לו בנים ומש"ה מהימנא אבל

ברם ומכז"ה מהיחנת חבב

הכל מיירי שהיא בחוקת

הכל מיירי שהיא בחוקת

הכל מיירי שהיא בחוקת

הכל מיירי שהיא בחוקת

המכל מיירי שהיא בחוקת

המכל מיירי שהיא בחוקת

מת בנו. וא"מ א"כ מאי קאמר הא לא מיבעי לך דאפילו איהי מהימנא אפילו להמיר אשה ליבם יכול למניא בעיא שלו היכא

דאיהי לא מהימנא כגון שהיחה בחוקת איסור ליבם שהיו לה בנים וליבעי אם עד אחד נאמן לימר מת בנץ ואח"כ מת בעליך

וא"ל דה"ה דהוה מצי למיבעי יבמה ליבם והא דקבעי מיבמה לעלמא הכי הוה עובדא שבא לפניו דאין הלשון משמע כן

דקאמר כי מיבעי לך יבמה לעלמא משמע דבענון אחר לא מצי למנוא בעיא שלו ו"יל דמ"מ הוה ששטון ביבמה ליבם דעד

דקאמר כי מיבעי לך יבמה לעלמא משמע דבענון אחר לא מצי למנוא בעיא שלו ו"יל דמ"מ הוה ששטון ביבמה ליבם דעד אחד מהימון אפילו היכא שיש לה חוקת איסור דכיון דאין חוקת איסור אפילו איהי מהימנא אייכ סברא שיש להאמין עד אחד אפילו היכא דיש לה חוקת איסור דמהך מעלה יש לנו שפיר לומר דעדיף עד אחד מבעל דבר ולא נהירא דא"כ הדרא קושיא לדוכמין דלפשוט יבמה לעלמא מדאמרי לקמן דאיהי מהימנא לומר מת בעלי ואח"כ מת בני לכל הפסוח היכא דלית חוקת איסור וא"כ יש להאמין עד אחד אפילו בחוקת איסור כדפי׳ דיוחר יש לנו להאמין עד אחד מבעל דבר לכן נראה לפרש דמיי שפיר הכא בחוקת היחר ומ"מ לא מלינו למפשט יבמה מדלקמן דמהימנא לומר מח בעלה ואח"כ מת בנה די"ל דאיהי מהימ

אלא לאו כה"ג. דמותר לעשר על מה שלא בא לעולם ועתיד לבא ללורך עונג שבת: והא אקריון בחלמא. ליל שבת זה: קנה רלוץ. מקרא אחד ושמו קנה רלון: מאי לאו הנה בטחת כו'. ולאו שפיר עבדית: לא. קרא אחרינא אקריוך: קנה רלוך לא ישבור. סיפיה דקרא

לאמת יוליא משפט דשפיר עבדת: על מנת לשחררו. ומוזהר שלא להשתעבד בו: לכשיביאו שליש. דהוי גמר מלאכה כדאמר בר"ה (דף יג.) ועשת את התבוחה לשלשי אל תקרי לשלש אלא לשליש: עד אחד ביבמה. מעיד שמת בעלה כדי שתתייבם: דרחמא ליה. אוהבת את יבמה: הולד ממור. דבר חייבי כריתות הוא דאשת את שיש לה בנים בכרת: מת בעלי תנשת. חם אין כאן יבום: יבמה לעלמא. עד אחד מתירה לשוק שאומר לה מת יבמיך או מת בעליך ואח"כ מת בנך:

אלא לאו כי האי גוונא אמר ליה והא אקר בחלמא קנה רצוץ מאי לאו הכי קאמרי לי בחלמא קנה רצוץ מאי לאו הכי קאמרי לי יהנה במחת לך על משענת הקנה הרצוץ הזה לא הכי קאמרי לך יקנה רצוץ לא ישבור ופשתה כהה לא יכבנה רבי דתניא ילא תסגיר עבד אל אדוניו ¢ר' אומר בלוקח עבד על מנת לשחררו הכתוב מדבר היכי דמי א"ר נחמן בר יצחק דכתב ליה לכשאקחך הרי עצמך קנוי לך מעכשיו יור' מאיר יודתנן יהאומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר לאחר שתתגיירי לאחר שאשתחרר לאחר שתשתחררי לאחר שימות בעליך לאחר

שתמות אחותיך לאחר שיחלוץ לך יבמיך אינה מקודשת ר"מ אומר מקודשת ר' אליעזר בן יעקב דתניא ©יתר על כן אִמר ר' אליעזר בן יעקב אפי' אם אמר פירות ערוגה זו תלושים יהו תרומה על פירות ערוגה (6) מחוברים או פירות ערוגה מחוברים על פירות זו תלושין לכשיביאו שליש ויתלשו והביאו שליש ונתלשו דבריו קיימין ר' עקיבא דתנן יקונם שאני עושה לפיך אינו צריך להפר ר"ע אומר יפר שמא תעדיף עליו יתר מן הראוי לוֹ בעו מיניה מרב ששת עד אחד ביבמה מהו מעמא דער אחד משום ״דמילתא דעבידא לאיגלויי לא משקר והכא נמי לא משקר או דלמא מעמא דעד אחר משום דאָיהי יידייקא ומינסבא והכא כיון דוימנין דרחמא ליה לא דייקא ומינסבא אמר להו רב ששת תניתוה שאמרו לה מת בנך ואח"כ מת בעליך ונתייבמה ואחר כך אמרו לה חילוף הדברים תצא והולד ראשון ואחרון ממזר היכי דמי אילימא תרי ותרי מאי חזית דסמכת אהני סמוך אהני ועוד ממזר ספק ממזר הוא וכ"ת לא דק והא מדקתני סיפא הראשון ממזר והאחרון אינו ממזר ש"מ דוקא קתני אלא לאו ש"מ חד ומעמא דאתו בי תרי אכחשוה "הא לאו הכי מהימן ואיכא דאמר הא לא תיבעי לך דאפילו איהי נמי מהימנא דתנן יהאשה שאמרה מת בעלי תנשא מת בעלי תתייבם כי תיבעי לך למישרי יבמה לעלמא מ"ם דעד אחד משום דמילתא דעבידא לאיגלויי לא משקר הכא נמי לא משקר או דלמא מעמא דער אחר משום דאיהי דייקא ומינסבא והא לא דייקא ומינסבא דמיסנא הוא

אדניו אשר ינצל אליר

לאמת יוציא משפט:

3. לא תַסְגִּיר עֶבֶּד

מִעם אֲדֹנֶיוּ:

הגהות הב"ח (מ) גם' על פירות ערוגה ערוגה זו מחוברים על פירות ערוגה זו תלושים כל"ל: (ב) תד"ה אלא כוי וי"ל דאתא קרא להיכא כו': (ג) ד"ה לחתר כו' ה"מ לדבר שהוא בעולם

תום' חד מקמאי איבעיא להו עד ביבמה מהו טעמא דעד אחד משוח דערידא נמי לא משקר ואע"ג דאין . עד אחד מהימן לומר מתה ואע"ג דמילתא דעבידא לאיגלויי או דלמא טעמא דדייקא ומנסבא והכא כיון דומנין דרחמא ליה ליבם לא דייקא ומינסבא אמר רב ששת תניתוה א"ל מת בנה ואח"כ מת בעלה ונתיבמה ואח״כ אמרו לה חלוף הדברים תצא והולד ראשון ואחרון ממזר ה״ד אילימא תרי ותרי מאי חזית דסמכת אהני סמוך אהני פי׳ אמאי תצא אם נשאת לו) לאחד מעדיה כיון דאיכא תרי סהדי ויבם עצמו יודע שמת בברי דנמצא שהיבם אומר ברי לי והיא אומרת ברי דתצא דסיפא בעלה כשם שתצא דרישא אפילו ושאח לאחד מעדיה אפילו נשאת לאווו מעויה: באומרת ברי לי ה״נ תצא דסיפא אפילו נשאת לאחד מעדיה ואומרת ברי לי נינהו והיכא דקיימא תיקום

דלא בעינן עבידי דאתו אלא בדבר שאין בעולם כלל אבל הגך דהכא דהוו בעולם לא בעינן עבידי דאתו וא״ת א״כ בפרק אע״פ (כמובות דף נה: ושם) גבי מקדיש מעשה ידי אשתו דמפרש טעמא דרבי מאיר מתוך שיכול לכופה למעשה ידיה נעשה כאומר יקדשו ידיה לעושיהם וידיה איתנהו בעולם ופריך וסבר רבי מאיר אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם והתניא הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר וכו׳ ומשני מההיא אין מהא ליכא למשמע מינה והשתא הא מההיא נמי לא שמעינן שיכול להקדיש דבר שלא בא לעולם כלל כגון מעשה ידיה שלה ואכתי מלינן למימר דלא קדשי מעשה ידיה שלה אי לא משום דנעשה כאומר יקדשו ידיך לעושיהם וי״ל כיון דחזינן דבמקצת סבר כר׳ אליעור בן יעקב רבו ה"ה דבדבר שלא בא לעולם כלל סבר כוותיה ואיהו אית ליה בסמוך דאדם מקנה דבר שלא בא לעולם כלל וא"ת דבפרק מי שמת (ב"ב דף

דחויא

קמא:) משמע דגרע עובר לר' מאיר מגר דאמר לר"מ המוכה לעובר לא קנה ורב הונא נמי דסבר הכא כר"מ סבירא ליה אף משתלד לא קנה ואפ״ה לאחר שאתגייר מקודשת ולרבי חנינא הוי איפכא בקדושין בפרק האומר (דף פב:) דקסבר לאחר שאתגייר אינה מקודשת ואפ״ה אמר רבי חנינא (שם) האומר לחברו אם ילדה אשתך נקבה מקודשת לי דאם אשתו מעוברת דבריו קיימין וי"ל דאין לחוש כל כך שכמו כן מלינו סברות רב נחמן ודרב הונא הפוכות זו מזו ועוד י"ל דרבי חנינא למ"ד אדם מקנה דבר שלא בא לעולם דוקא מסיק הכי אע"פ שהמשנה סוברת אין אדם מקנה מ"מ ניחא ליה לאוקמי הא דקתני התם אם ילדה אשתך נקבה מקודשת לי אינה מקודשת לדברי הכל משום דלא קתני לה בגמ׳ בברייתה בפלוגתה דר״מ ורבנן: עד אחד ביבמה מהו שעמא דעד אחד ובו׳. וה״מ מהי קמיבעיה להו הה ודהי טעמה דעד החד משום דדייקא ומינסבא הוא כדמוכח לעיל ואר"י דמיבעיא להו הא דסמכינן אדיוקא דידה משום דעבידא לאיגלויי הוא והאי דעבידא לאיגלויי הוא עיקר הטעם ולהכי יש לסמוך אדיוקא זוטא כי הכא דלא דייקא כולי האי משום דמרחמא ליה או דלמא עיקר טעמא דעד אחד משום דדייקא והואיל וכן בעינן דיוקא רבה והכא כיון דמרחמא ליה לא דייקא כולי האי וממאי דהיא גופה נאמנת לומר מת בעלי להתייבם לא בעי למיפשט להא לישנא דקסבר דודאי משום דמרחמא ליה לא משקרא במזיד אבל אעד אחד איכא למימר דסמכה שפיר ולא דייקא הכא כבעלמא ופשיט רב ששת תניתוה אמרו לה מת בנך ואח"כ כו' אלמא עד אחד מהימן כאן אע"פ שהיא אינה נאמנת לומר מת בני ואח"כ מת בעלי כשהלכה היא ובנה למדינת הים כדתנן בהדיא בהאשה שלום (לקתן קימ:) דחיישינן דמשקרא משום דמרחמא ליה כל שכן במת בעליך שבעצמה נאמנת שע"א יהא נאמן וא"ת והיכי מלי למימר דדייקא כשמחירה ע"א להחייבם והא ליכא חומר בסופה כשנופלת מן הנשואין דבין לרב ובין לשמואל דפליגי ביבמה מן האירוסין אם היא כאשת איש ואסורה לחזור או לא אבל מן הנשואין לכו"ע מותרת לו לחזור וי"ל דדייקא מ"מ לפי שאין יודעת אם יכנום או יחלוץ וחיישית שמא יחלוץ ותנשא לשוק ואיכא חומר ועוד הואיל ואיכא חומר בכל שאר נשים מדקדקת גם זו כאחרות שמורגלות לדקדק: מאר חזית דסמבת אהגי סמוך אהגי. אע"ג דתרי ותרי ספיקא דרבנן ואיכא לאוקמא בחזקת איסור ליבם אר"י היכא דיבם אומר ברי לי והיא אומרת ברי לא הוה לן למימר תנא מידי דהוה אניסת לאחד מעידיה דריש פרקין (דף פח:): בר תיבעי דך יבמה דעדמא. דאיהי לא מהימנא כדאמר בסמוך ולהאי לישנא סבר דעד אחד עדיף מינה ולא כמו שהיה סבור בלישנא קמא דעד אחד גרוע מינה וה"ה דהוה מצי למיבעי ביבמה ליבם במת בנך ואח"כ מת בעליך דאיהי לא מהימנא אלא שכן היה מעשה דיבמה לעלמא בעו מיניה ועי"ל ל**חפילו (7** מעדיה או שאינה אומרת ברי לי דין הוא שתצא דהבא עליה באשם תלוי קאי אבל בכתב ידי הלשון אמאי תצא תרי ותרי ויוהי ודרי יילים יייי

. ארל אח לא ושאח לאחד הלשון אמאי תצא תרי ותרי נינהו והבא עליה אינו באשם תלוי משום דאלו ואלו מודים שהבן והבעל מת אבל מכחישין זא"ז יים קימה. אידה מהם מת ראשון ומשום הכי אמרינן היכא דקיימא תיקום ועוד ממזר (ספק) [הדאי] הוא ממזר (ודאי) [ספק] הוא וכ״ח לא דק והא מדקתני סיפא הראשון ממזר והאחרון אינו ממזר ש״מ דוקא קתני אלא לאו בעד אחד. איכא דאמרי הא לא תבעי לך ראפילו איהי מהימנא דתנן האשה שאמרה מת בעלי תנשא מת בעלי תתייבם ואע"ג דאיכא למיפרך שאני התם דקיימא בחזקת יבום אבל היכי דקיימא בחזקת לשוק לא דתנן בפי שלום. יבום אבל היכי דקיימא בחזקת לשוק לא דתנן בפי שלום. בעלי ואח״כ מת בני נאמנת מת בנה ואח״כ מת בעלה אינה נאמנת דא״כ גבי עד אחד שאמר מת בנה ואח״כ בעלה אמאי תתיבם איכא למימר דהכי קאמר כיון דחזינן גבי אשה דמהימנא היכא דקיימא בחזקת יבום אלמא לא אמרינן זימנין דרחמא